

PROGRESUL

Abonamentul:

pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae social-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Beutura otravă

de

Dr. Ion Manguica.

În țara noastră, și mai ales la poporul nostru, și în casa bogatului și în coliba săracului se bea beutura. Să vedem cari sînt urmările beuturilor spirituoase.

E vorba că puțină beutura, luată pe măsură, înleznește încîtva mistuirea, dar beutura multă e foarte stricacioasă. Nicî muncitorilor nu-î adevărat, că le-ar fi de vr'un folos beutura. E dovedit prin experimentări, că beutura nu potențează puterile. Chiar și beutura în măsură mică, e hotărît vătămătoare sănătății, căci „înlăturînd oboaseala“, nu produce atîta forță, cîte devastări cauzează în corpul omenesc. Ear urmările beției sînt triste de tot: nimicesc și sănătatea sufletului. Omul devine sălbatic; își pierde simțul omeniei, al curățeniei, cu o vorbă se îndobitoceste. Astfel, lipsit de orce însuflețire pentru ce-î frumos și folositor, pentru orce idealuri, devine criminal, făptuitor de rele. Ear copii bețivilor, slabi, aplecați spre boalele: rachitis, adică boala englezescă (inmoiarea oaselor), scrofule, boala mare etc. Astfel popoarele, la cari e lătită beutura, ca bnnăoară la poporul nostru, degenerază, slăbesc pe deaîntregul și în scurtă vreme se șterg de pe fața pămîntului!

Vrednică de osîndă e și datina părinților, cari dau beutura și la copii fragezi, „ca să se întăriască!“ Copiilor și mai mult le strică beutura, decît celor mari.

Cît de greșit cred unii, că beutura „curată“, cum e și răchia „de prună“, nu-î vătămătoare sănătății. Orce beutura spirituoasă, chiar și cea curată, e vătămătoare. Se înțelege de sine că beutura falsificată, e otravă goală. Alcohol (un fel de venin) este și 'n rachiu, și în vin, și'n bere. Dar răchia poporului nostru, fiind mai mult alcohol în ea, firește că-î cea mai stricacioasă beutura!

Pentru sănătate și beutura puțină, consumată în măsură regulată, are urmări rele. Beutorul, și al „regulat“, e mai aplecat spre morburî, decît celce nu bea nimic decît apă; în cazuri de boale are mai puțină putere de rezistență și succumbă mai îngrabă decît cel nebeutor. Ear bețivul, cum zisei mai sus, se tîmpește sufletește, i-se slăbește creerul, produce copii degenerați și ajunge criminal. Mai bine de a patra parte din criminali se recrutează dintre bețivi. Eată urmările funeste ale alcoholului, ce ar fi să ne pună pe gînduri. Ar trebui să sărim, toți cei chemați, să luminăm poporul; să-l facem a se abține dela beaturi, cum pretundeni, în țerile mai culte, s'a pornit cu nădejde lupta încontra alcoholismului. Ear noi stăm cu minile în

sîn și ne uităm cu ochii, cum ni-se prăpădește poporul!

Se trecem acum la măsurile ce trebuiesc luate.

Învățătorii și preoții ar trebui să premeargă cu exemplu. Și în școalele noastre ar trebui, ca în România, afixate icoane cu urmările triste ale beuturii. Învățătorii să infiltreze în copii groaza beuturii, ear preoții în biserici să contribuie, prin predicî, la combaterea răului, cene amenință cu perire. Dureri însă, că mulți, chiar și din acești apostoli ai poporului nostru, sînt molipsiți și ei de această patimă urită.

Birturile în Dumineci și serbători ar trebui absolut închise, avînd sătenii să-și petreacă zilele de odihnă, înafară de slujbele dumnezeesti, cu cetirea, cu șezători, cu jocuri pentru recrearea corpului și a sufletului. Crîșmele ar trebui reduse, ca în Suedia și Norvegia, unde la 4—5000 suflete este cîte o ospătărie; la noi tot la 500 suflete cîte un birt. Decî statul să restrîngă concesiile de birturi; să dea dovezi, că mai mult ține la sănătatea poporului, decît la venitul beuturilor. Statul ar fi chemat în primul rînd să nu se facă complice la dezastrul, ce-l aduce înmulțirea birturilor fără rost.

În birturile, cîte ar fi de trebuință pentru călători și oamenii fără căpătîi, să se vindă

Foiță originală.

Evoluția și creațiunea

de

Dr. M. Vladimirescu.

Către aceste fenomene antogenetice*) se mai adaogă un șir de fenomene filogenetice dovedite prin anatomia comparativă.

Scheletul omului și al orangutanului**) se deosebește numai în mărimea dimensiunilor; în privința formelor, a ordinii, în care sînt așezate,

*) Antogonia (Keimesgeschichte) = dezvoltarea fătului animalic dela momentul concepției pînă la naștere; dezvoltarea — ante partum. Cu aceasta stă față în față filogenia (Stammgeschichte) = istoria dezvoltării părinților și protopărinților fătului animalic; amîndouă se pot contrage în legea fundamentală biogenetică (Das Biogenetische Grundgesetz), ridicată de Haeckel, de după care fătul animalic în dezvoltarea sa (antogenetică) trece prin toate acele stadii de dezvoltare, ca și dezvoltarea (filogenetică) de mii de ani a strămoșilor săi. Decî dezvoltarea antogenetică este ca o recapitulare grabnică a dezvoltării filogenetice. Această dezvoltare o arată frumos broasca, care recapitulează trecerea dela pești la amfibii. Dar această lege susțî numai în parte, pentru că în multe o schimbă fenomenele cenogenetice și palingenetice (Vezi Morfologia generală a organismelor de Haeckel).

**) În limba locuitorilor de pe insula Borneo: Orang, inseamnă om; orangutang, inseamnă om sălbatic.

și a numărului oaselor, nu-î nici o deosebire! Deosebirea dimensională însă nu-î esențială, pentru că astfel de desclini se observă nu numai la singuraticile rase de oameni, ci chiar și la indivizi din aceeași familie, la frați.

Anatomia microscopică și histologia (învățătura despre țesătura corpului) arată, că diferența între țesătura omului și a animalelor e atît de disparentă, încît abia un ochi bineexercitat o poate observa. (vezi prelegerile profesorului Dr. Hermann Klatsch).

A mai remas deci numai o singură deosebire: „puterea minții“, ce se pare a deosebi pe om de lumea animalică, și pe care omul singur și-a apropiat-o.

Romanes, vestitul psiholog a arătat, că nu e dărîmat numai păretele psihologic dintre om și animale, ci a demonstrat, cum s'a plămuit puțința de gîndire și judecată a omului — dela cele mai înrudite animale sugătoare (mamali). A dovedit mai departe, că omul n'are absolut nici o putere spirituală, ce s'ar putea socoti exclusiv ca proprietatea lui, și care purcezînd treptat, nu s'ar găsi și la animale. Întristarea, bucuria, sentimentul de recunoștință, de iubire; gîndirea, socoata, memoria, toate aceste funcțiuni ale minții, în măsură mai mică ori mai mare, le au și animalele; ba unele animale (cîinele, calul, elefantul), au inteligență de mirat! (Vezi Viața animalelor de Brehm).

„Sein ganzes Seelenleben ist an demjenigen der Säugethiere nur dem Grade, nicht der Art nach, nur quantitative, nicht qualitative verschieden“ (Romanes). Profesorul Dr. Hermann Klatsch încă zice: „Darwin hat in seinem Buche „The Descent of man“ (derivarea omului) eine grosse Anzahl von Argumenten angeführt, die dartun, dass im Geistigen nur quantitative, keine qualitative Unterschiede zwischen Menschen und Thiere bestehen“. Ernst Haeckel, marele zoolog al universității din Jena, mai adaogă către acestea: Der Unterschied zwischen der Vernunft eines Goethe, Kant, Lamarck, Darwin, und denjenigen des niedersten Naturmenschen, eines Wedda—Akka—Australienegers und Patagoniers, ist viel grösser, als die graduelle Differenz zwischen der Vernunft dieser letzteren und der „vernünftigen“ Säugethiere, der Menschenaffen (Antropomorpha) und selbst der Papstaffen (Papiomorpha), der Hunde und Elephanten“!

Cu dovezi filogenetice mai contribuie și acele fapte nenumărate, pe cari le-a scos la vedere anatomia comparativă și paleontologia. Astfel George Cuvier (1803) în „Leçons sur l'anatomie comparée“ (prelegeri din anatomia comparativă), și în alte opuri ale sale, de după scheletele animale și forma lor exterioară, a înșirat toate animalele în 4 tipuri principale: Vertebrate, articulare, musculare și radiale. El, și după dînsul și

beuturi bune, nefalsificate, numai pe bani gata, la o anumită vreme, și la nici un caz — copiilor sub 18 ani!

Cît de practic ar fi cã în birturi sã se introducã beuturi nevinovate, ce nu conțin otrava alcoolului, cum sînt diferitele beuturi rãcoritoare, cafea, lapte, și mai mult mîncãri nutritive etc.

Însfîrșit orcare om de bine, inteligent și iubitor de popor, sã facã ce poate întru scãparea poporului din cleștele alcoholismului, formînd ca și pe alocurea, în alte țeri înaintate, în anumite centre, cîte o *ligã antialcoolicã*, și avea dînd sfaturi bune și încurajînd prin dese conveniri, prelegeri publice, pe cei ce se hotãrãsc a se reține dela nãravul beuturii.

Cultura noastră.

Trãim în împrejurãri grele; dãrile sînt mari, birturile prea cercetate, lucsul ne-a eșit pãnã peste urechi, procesele curg strunã unul dupã altul, ba chiar și pãmîntul nu ne mai dã rod ca mai nainte.

Între astfel de împrejurãri ce sã facem spre a ajunge o soarte mai bunã?

Nimic alta, decît sã prindem cultura cu amîndouã mîinile. Sã îmbrãțișãm școlile, dãtãtoare de culturã, și sã cãutãm a avea învãtãtori harnici, cari sã propage cultura în sufletele bãeșilor noștri.

Vedem doar' cu toții cã acele popore, la cari e dezvoltatã cultura, o duc mult mai bine decît noi. Ba încă și pușinul cãștig ce-l avem, earãși „celor culti“ îl dãm.

Ca sã fiu înțeles, pomenesc un caz — din multe altele, ce se întimplã foarte des prin satele noastre:

Țãranul Ion pleacã cu grîu la oraș, ca sã-și facã bani pentru porție. Îl vinde la jidan și cãpãtã 30 florini. Merge ceva mai încolo și intrã cu femeea la ducheana sã cumpere ceva pentru fatã ori pentru fecior; însfîrșit nici femeii nu-î stã rãu cu o cîrpã de mãtasã sau cu un șurț nou.

Cînd iese bietul om din boltã, mai are 10—15 florini în pungã!

Jidanul știe singur ce trebuie pentru a împodobi o fatã sau un june și decî vine

cu un maldãr de dirze înainte-ți, — iar tu ca „om cu avere“ (cã doar' n'o sã te arãți cã ești sãrac!):

„plãtești suma
și-ți perzi urma!“

Maî la vale e un birt. Cum sã trecã omul fãrã a-se abate nișel pe la jupinul lîig, cã doar' acum a venit și el la oraș!

Întrã înlãuntru, unde mai aflã și pe Pavel și pe Stan, ba e și pretenul de colo și cunoscutul de dincoace, ș'atunci

„ține-te la beuturã
pãnã-î dã 'napoi pe gurã!“

Alcoolul lucrã. Ion se ia la ceartã cu Stan, și-î scapã o vorbã, îi scapã douã.... Urmeazã vãtãmãri de „onoare“, uneori bătãi...

Luî Stan numai atîta i-a trebuit; mãrturiile are: merge numai decît și-l predã pe Ion la avocat. Deacî încolo spese, perdere de vreme pe la ușile domnilor, și — sãracie cu ciucuri!

Acasã porția neplãtitã, holda rãu lucratã, casa plinã de mãtãsurî, dar goalã de bucate; vitele slabe ca vãi de ele, etc. etc.

Iar jidanul de colo ride și trãește „lumea albã“ din truda și sudoarea bietului țãran necult, prost, amãrit! . . .

Decî, Frașilor, la o parte cu mãreșile, în iad cu beșile, în foc cu procesele și sus cu școala, cu cultura, care-î mama hrãnitoare și pentru toți mîntuitoare!

Cred cã și numai din cele spuse pãnã acum, afarã de cele vãzute cu ochii voștri proprii, vã veți fi putut convinge, cã de va mai merge mult așã, vom ajunge la peire sigurã!

Nu ni-e rușine nouã a vedea școlile și bisericile noastre, mici și ruinate, iarã birturile ducheane, mari și înfrumșetate?

Frașilor, sã ne rușinãm de prostia noastră și sã ridicãm școlile la o stare înfloritoare, cãci ele ne dau luminã și cultura necesarã traiului, asemenea și bisericile, cari ne dau mîngãerea sufleteascã!

Cãci precum pere omul de frig, dacã nu are lemne sã-și facã foc, tot așã pere și cînd îl cuprind patimile arãtate mai sus și nu are știința de a vedea peirea, cãce ne stã înainte, de pe urma lor.

Marele învãțat și luminatul nostru profesor N. Iorga zice:

„Popoarele se ridicã astãzi prin culturã și bogãție . . . neamurile fãrã culturã proprie risipesc bogãția ce

a u“, o lasã sã cadã în mîinile altora și ajung astfel în rîndul popoarelor roabe, în rîndul dobitoacelor din ogor, sau dobitoacelor ieftine de fabricã!“

Noi, frașilor, primind aevea și poveștele „Progresului“ nostru, sã nu ajungem așã!

T. Roșiu,
plugar din Slatina.

Situațiunea agricolã.

În Ungaria. Conform raportului publicat de ministrul reg. ung. de agriculturã la 15 Septembrie a. c., situațiunea sãmãnãturilor și pestetot a împrejurilor agricole în țarã se prezintã astfel:

În prima jumãtate a lunii Septembrie timpul a fost mai mult secetos și destul de cald. Numãi dela 4—6 ale lunii au fost ploii în unele regiuni. Noștile s'au recit, așã cã în pãrțile de nord ale țãrii a cãzut și brumã. Cãldura și secețã a fost favorabilã treeratului și a grãbit coacerea cucuruzelor; a împedecat însă dezvoltarea plantelor de nutreț, a napilor, varzei și legumilor. Timpul secetos a fost nefavorabil și pentru facerea arãturilor pe sama sãmãnãturilor de toamnã. Rapișã s'a sãmãnat pușinã, sãcarã asemenea, și unde s'a și sãmãnat, au rãsarit rãu.

Dupãce treeratul bucatelor s'a putut face în mare parte, evaluarea recoltei la această epocã se apropie mai mult decît pãnã acum de starea ei realã. Ea este urmãtoarea:

	Terit. cultiv. în jug. catastrale	Recolta totalã în mãși metriche	Recolta din 1906 în mãși metriche
cu grîu	5.522.544	32.440.000	53.725.531
cu sãcarã	1.797.569	10.530.900	14.150.811
cu orz	1.947.250	13.990.000	15.185.554
cu ovãs	1.941.230	12.000.000	12.734.349
cu cucuruz	4.590.473	43.800.000	41.384.291
cu cartofi	1.021.185	44.830.000	48.737.465

Cucuruzele timpurii vor da o recoltã bunã; cele tîrzii sînt în parte covîrșitoare compromise din cauza secetei; cu toate aceste cucuruz va fi în acest an mai mult decît în anul trecut. El va acoperi încitva deficitul celorlalte cereale și cu deosebire marele deficit al grîului.

Cartofi vor fi, precum se vede, mai pușini decît în anul precedent.

Plantele de grãdinã se dezvoltã rãu din cauza secetei.

Pãstãoasele au dat un rezultat satisfãcător. Varza a fost împedecatã în dezvoltare prin secetã.

Hemeiul a dat un rezultat submijlociu.

Meiul și mãzerichea au dat recoltã parte mijlocie parte slabã.

Cinepa și inul au fost de bunã calitate; nu au corespuns însă din punctul de vedere al calitãții.

Dezvoltarea tutunului nu a fost satisfãcãtoare. Napilor de zãhar și de nutreț le-au folosit

Cincecu ar fi, dfe, cam așã:

Acum mulțam lu Cristos,
Cam ajuns baș sãnãtos,
Iarã miș în satu meu,
Sã-l trãiascã Dumnifedzãu.

Ișia, cînd oi cînta asta, sã șciu macãr, cã ajung în varmegie . . . fac un drac . . . și mã iau dupa nișce muierî, și cu iele laolaltã o sã cîntãm:

Iliã Cãprariu
Mi numiele meu;
Miș om nu șe goge,
Miș baș ca un zmãu . . .

Atî' am fost dã nãcãjit cînd m'o scris nepotu-mio din Sãbeș dãla liniã, cã cicã anu ãsta nu-s prunie prã sace . . . și cã o fost mortãșinã în boi. Dã boi mie nu-mi baș pasã, macãr sã moarã ca gavãtu, cã-î placeșce Plugariu din Cãcova (și io baș n'am niși boi — niși pagubã), numa cã nu-s prunie, asta mo nãcãjit. Io șpiridaicã nu bieu — printru lumia asta, și dacã nu-î rãchie d'a bunã, miș prãpãgit. Mulțamesc lu Ghițã Mirmocia și lu ginere-so, cã mor chiebat la gostiã la praznic. Sã șci cã vin . . . numa sã ajung pr'acasã dã Vienierea-mare, cã mai am nișce 'ncãlșeli prãși. Sãnãtacie lu uica George, care ãi ginerele lu ciacia Simu, dãla — Iliã Cãprariu.

alții, mai ales Gegenbauer, în opul sãu intitulat „Vergleichende Anatomie der Wirbelthiere“ (1898), au arãtat aparținerea omului la lumea animalicã, și au statorit întreg cursul evoluțiunii pãnã la vertebrate și d'aici pãnã la om.

Tot acest lucru l-a întãrit și Huxley în legea numitã „Pithecometra-Satz von Huxley“, din care reiese, cã deosebirea între om și pithecantropus e cu mult mai micã decît deosebirea între cest din urmã și între o mãimușã mai inferioarã!

Însfîrșit paleontologia (învãțatura despre corpurile petrificate, ce se gãsesc în scoarța pãmîntului), a dovedit mai pre sus de orice îndoialã tezele susmenționate. Astfel de rãmãșițe de animale s'au gãsit, din cari sau derivat diferitele soiuri de animale înrudite, ce trãesc astãzi pe pãmînt; așã de pildã strãmoșul comun al calului și al vitei cornute; mergînd mai departe au dat apoi peste aceiași protopãrinți, comuni, ai tuturor placentaliilor și succesive ai tuturor mamaliilor, însfîrșit ai tuturor vertebratelor. (Va urma)

Iliã Cãprariu poviestãșce . . .

Mulce mãi pace omu pr'în țarã strinã. Una însă vã spun s'o șciți: — Bãnãțanu pesteșce în tot locu. ãi omu dracului . . . ãi drãgostos . . .

ãi iclean ca vulpia . . . și ãi dã ominie. Așã miș io dã fãlos, cã miș bãnãțan, încit m'am fãcut și un cincec, vedzi, l-am fãcut printru mișie. Io nu cînt cincec altuia . . . cã nu miș prost.

Audzî cincecu meu:

Io miș mincea satului,
Io miș omu dracului.
Numele meu e frumos,
Muierilor drãgãstos:
Iliã Cãprariu
Mi numiele meu.
Miș om nu șe goge,
Miș baș ca un zmãu!

Cînd am cîntat, cita am și jucat . . . numa io sîngur, . . . 'celas, mi cam grieu . . . mãi iestã cita:

Am umblat în lnmia largã
Prã mãșini, în cari sã carã
Domnișori și bogãtani,
Și fișpani și vicîșpani.

Ișia acum iar am sãrit într'un pișior și am cîntat tot, ca cum am mãi scris . . . Iliã Cãprariu . . . (Mã doarie mina sã mã scriu odatã).

Dupãșie acuma vrieu sã vin acasã, la Oravița, m'am fãcut un cincec dã dor și prã cînd vin. Numa ãsta nu-î slobod sã-l cincec încã nimie, cã niș io nu l-am probit încã.

ploile din prima jumătate a lunii, numai cît nu au avut umezeală deajuns.

Plantele de nutreț, livezile și pășunile au suferit de secetă și au mare trebuință de ploaie.

Strugurii au rămas mici la bob; calitatea promite a fi bună.

Pomii au suferit și mai mult de secetă; roada e slabă.

În România, cum constată ministerul de domenii, e mare lipsă de ploaie. Pămîntul e pretutindeni uscat așa, că arăturile pentru sămănăturile de toamnă nu se pot face. Recolta cucuruzului va fi de 60%. Viile vor da o recoltă inferioară celei din anul trecut. (Economia).

CRONICA.

Așa numita „Masă comună”, înghesbată în scopul practic al înfrumșetării orașului nostru pitoresc, s'a transformat earăși în vechea „Societate de înfrumșetare, în fruntea căreia alegîndu-se acum atît de nimerit președinte: doctorul *Ludovic Măhes*, avem nădejde mare în prosperarea acestei asociații de patrioți locali. Dela conlucrarea lor atîrnă ajungerea scopului frumos, ce trebuie să-l urmărească cu toții, fără orce deosebiri de limbă și confesie.

Duminecă a fost în Grădina otelului „Coroana Ung.” o adunare de „socialiști”, cărora le-a vorbit cu vervă un orator bun, venit anume din Timișoara.

Petrecerea cu joc a „organizaților”, ținută în localul ospătăriei „Novac” a reușit.

Directorul *Tavi* al domeniilor Societății căilor ferate de stat din localitate a întreprins prin subalternii săi studiarea izvoarelor din munții; astfel sperăm a ne apropia de realizarea apeductului, ce și-a dovedit îndeajuns indispensabilitatea, ca și lumina electrică.

Negustorul-uegar *Iuliu Serb* cu d-soara *Iosefina Harter* — logodiți.

Învățător-substitut în *Cacova*, în locul pensionarului *Traian Lința*, a fost numit *Aurel Balan* din Mecedonia.

În *Potoc* încă a decis sinodul parohial, cu toate voturile, înființarea clasei a doua la școala confesională rom. Și în *Potoc*! Semne bune! A ajuns și Romînul să prețuiască cultura. E și vremea!

Observăm, că și în *Sasca română*, decî nu în cea montană, s'a decis înființarea clasei a doua. Pornirea în direcția aceasta a protopiatului lamului ar trebui să serve de îndemn și altor protopopiate mai zăbarnice.

La *Slatina*, tot în protopopiatul lamului, s'a cumpărat din bani bisericii o zidire pentru clasa II. a școlii confesionale rom. cu 7000 fl. Încep și bisericile să-și cunoască mai bine chemarea.

Din *Alibunar* avocatul *Dr. Gheorghe Miclea* ne scrie:

„Frate George!

Dață mai scrii romîn, nu mai abonez foaia. Romîn s'a introdus prin ovreii din România (? R.), căci dupa cum știu eu, academia scrie romîn. Servus!”

Cerem un pic de răgaz pănăce ne vom lămuri, cît de 'neurînd, într'un articol asupra ortografiei „Progresului” nostru, ș'atunci ne supunem cu smerenie sentințelor, ce le va croi o discuție meritorică.

— *Calendarul „Poporului Român”* pe anul 1908 a apărut și se prezintă cu mult mai bine ca în anii precedenți. O singură frunzărire peste calendar și la moment ne-am convins, că de data asta s'a pus o grijă mai mare atît în ce privește cuprinsul cît și esteriorul calendarului. Cuprinsul e foarte bogat. Peste 30 articoli foarte interesanți. Descrierea amănunțită a mișcării noastre, a evenimentelor de peste an și a întâmplărilor mai însemnate din toată lumea îi dă calendarului valoarea unei cărți istorice foarte folositoare. Ilustrațiunile, aproape 100 la număr, sînt foarte bine reușite. Calendarul cuprinde 208 pagini. Prețul

40 fil., plus 10 fileri porto. Vinzătorii primesc rabat. Comande să se adreseze la „Poporul Român” Budapest, VII., István-út 11.

Poșta Redacțiunii.

I. B. București. În numărul viitor. Salut!
E. G. Jurjova. Nu-î pentru foae noastră.

Poșta Administrațiunii.

I. B. Cerova. Gratuit. — *Mai multora.* D'aici foaea merge regulat. Întrebați la poșta.

Editor—proprietar: Gheorghe Jianu.

Redactor responsabil: Alexandru Purgariu.

Se caută un
culegător-tipograf
pentru tipografia „Progresul”, N. Boldureanu în Oravița.
Condițiunile amăsurat tarifului.

5917 sz. tlkvi 1907.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az oraviczabányai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság hogy az Óravíciana r. t. végrehajtatónak Braja Karolina és társai végrehajtást szenvedők elleni 1400 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az oraviczabányai kir. járásbírószág területén fekvő Kákova községi 149 sz. tjkvben 1/2 részben Braja Larolina és 1/2 részben Braja György nevént irt: 142 öi. 152 hrsz. részletre 59 kor., a 143 öi. 153 hrsz. részletre 859 kor., az 572 hrsz. részletre 51 kor., az 1409 hrsz. részletre 68 kor., az 1541 hrsz. részletre 68 kor., a 2330 hrsz. részletre 258 kor., a 2731 hrsz. részletre 199 kor., a 3325 hrsz. részletre 331 kor., a 3405 hrsz. részletre 215 hrsz. és a 3486 hrsz. részletre 168 kor., kikiáltási áron, továbbá a kákovai 149 sz. tjkvben egyenként 2/3 részben Firka George, Firka Pann és Dragia férj. Braja Karolina és, egyenként 1/3 részben Marko Florea férj. Szóra Inormie és Braja György nevént irt: I. 1250 hrsz. a. foglalt részletre 34 kor., a † 1055 hrsz. részletre 34 kor., és a † 1061 hrsz. részletre 34 kor. kikiáltási áron, továbbá: a kákovai 325 sz. tjkvben 561 hrsz. alatt foglalt és Braja György nevént irt egész részletre 51 kor. kikiáltási áron az árverést elrendelést és hogy fentebb megjelölt ingatlanok az **1907. évi november hó 2.** napján d. e. 2 órakor Kákova községgházán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis kikerekítve 6 kor., 86 kor., 6 kor., 7 kor., 7 korona, 26 korona, 20 korona, 34 korona, 22 korona, 17 korona, 4 korona, 4 korona és 6 korona összegeket készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvény czikk 42 §-ában jelzett árfolyammal és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. ig. min. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annál a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállt szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kiadta az oraviczabányai kir. jbiróság mint tlkvi hatóság, 1907 évi augusztus hó 23-án.

Dr. Zemplényi, kir. járásbíró.

5129 szám tlkvi 1907.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az oraviczabányai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Óravíciana r. t. és Perian Alexa végrehajtatónak Kenda György és társai végrehajtást szenvedők elleni 1226 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az oraviczabányai kir. járásbírószág területén fekvő Oraviczabánya községi 1751 sz. tjkvben 3/6 részben özv. Kenda Terézia és egyenként 1/6 — 1/6 részben kisk. Kenda George, Miléva és Katarina nevént irt 909 öi. 346/b hrsz. belsősgből csupán özv. Kenda Terézia nevént irt jutalékra 800 kor., kikiáltási áron, továbbá az oraviczabányai 1735 sz. tjkvben ugyanezek nevént irt 1182/83 hrsz. a. foglalt egész részletre 344 korona kikiáltási áron, továbbá az oraviczabányai 1459 sz. tjkvben Kenda Terézia nevént irt 1250 hrsz. egész részletre 80 korona kikiáltási áron, és végül az oraviczabányai 1761 sz. tjkvben 455 1/2 öi. 472/b hrsz. a. foglalt ugyancsak Kenda Terézia nevént irt egész belső-

ségre 807 kor. kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy fentebb megjelölt ingatlan az **1907. évi november hó 2-án** napján d. e. 9 órakor Oraviczabányán községgházán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni s-ándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis kikerekítve 80 kor., 35 kor., 8 kor. és 81 kor. összegeket készpénzben vagy 1881. évi LX. t. cz. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes papirban a a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annak a kiróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Oraviczabányán a kir. járásbírószág mint tlkvi hatóságnál 1907. évi augusztus hó 22 napján.

Dr. Zemplényi, kir. jbiró.

2252 sz. 1907 végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 1907. évi 1666 számú végzése következtében Dr. Cornean Péter ügyvéd által képviselt Sparger Hermann javára Babecz Jova ellen 520 kor. s jár. erejéig 1907. évi május hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 856 kor. becsült következő ingóságok u. m.: kádak, hordók, szobabutorok, varrógép, fali óra és a nagytkványi határban 1 hold szilváfatát beültetett közlegelői foglalás nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen az oraviczabányai kir. járásbírószág 1907 évi V. 172/4 számú végzése folytán 520 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi november hó 30 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 79 kor. 05 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Nagytkványon az alperesek lakásán leendő megtartására **1907. évi október hó 12-ik** napjának délutáni 2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oraviczabányán 1907 évi szept. 27-én.

Sztánkovits Miklós,
kir. bir. végrehajtó.

6543 sz. tlkvi 1007.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az oraviczabányai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Stingu Nicolae végrehajtatónak Traisza Nicolae (Nicolae fia) végrehajtást szenvedők elleni 93 kor. 55 fill. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az oraviczabányai kir. járásbírószág területén fekvő Román-Csiklova 342 sz. tjkvben 176 öi. 332, 596, 889 és 1877 hrsz. a. foglalt egyenként 2/12 részben Traisza és Dumitru (Vaszilie fia) nem adósok és 8/12 részben Traisza Vazul (Nicolae fia) adós nevént irt egész birtoktestre 872 kor. kikiáltási áron, továbbá a románcsiklovai 1900 sz. tjkvben 2999/a hrsz. a. foglalt Traisza Nicolae (Nicolae fia) adós nevént irt egész részletre 140 kor. kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy fentebb megjelölt ingatlan az **1907. évi december hó 14.** napján d. e. 9 órakor Rom.-Csiklova községgházán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 87 k. 20 f. 14 k. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszter rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt kiszolgáltatni.

Kelt Oraviczabányán a kir. járásbírószág mint tlkvi hatóságnál 1907. évi szept. hó 18 napján.

Kerekes, kir. aljbiró.

Anunț!

 Sub conducerea direcțiunii institutului

„PLUGARUL“

societate pe acții în Cacova,
s'a înființat

o însoțire ocazională reciprocă
pentru asigurarea vitelor.

Membru al acestei însoțiri, conform statutelor, poate fi oricare proprietar de vite.

Spre asigurare se primesc deocamdată cai și tot soiul de animale cornute; mai târziu vor fi primite și animalele mai mici, oi, porci, etc. Scopul însoțirii este: ajutorarea reciprocă a membrilor între sine în caz de îmbolnăvire, de nenorocire a vitelor. Despăgubire se dă și în caz de boală epidemică!

Contribuirea membrului e următoarea:

a) Tacsă de înscriere, odată pentru totdeauna 3 coroane; din această sumă se plătesc timbrele, libelul de membru, tipărituri etc.

b) O cauțiune dela 1-5 cuote (cuota de 100 cor.) 5 cor.; dela 5 cuote în sus, după fiecare cuotă $1\frac{1}{2}\%$. Această sumă e proprietatea membrului respectiv, și în caz de repășire o capătă îndărăt, detragându-i-se suma de despăgubire pentru pagubele întâmplare până aci. Ea servește ca vadiu, și totodată în ea se anticipează suma de despăgubire, avînd membrii datorința de a o întregi din timp în timp la provocarea direcțiunii.

Toți membrii au pentru animale medicină grătită, cum și doctor veterinar, materie de oltoit și toate apesele obveninde sînt pentru membri grătuite.

Cacova, la 28. August 1907.

Direcțiunea „Plugarul“.